

S:t Knuts Gille Laholm

Sankt Knuts Gille i Laholm

Under medeltiden utgjorde Knutsgillena ett mycket betydande handelskompani som är äldre än självaste Hansan i Lübeck. Idag är dessa Gille norra Europas äldsta existerande sammanslutning och dit hör Sankt Knuts Gille i Laholm.

Det fanns och finns många gillen

En gång i tiden fanns nästan ett 50-tal Knutsgillen på dansk mark och i de gamla danska provinserna Skåne, Halland, Blekinge och Gotland. Men det är bara i nordtyska Flensburg och i Sverige som gillena under århundraden har levt kvar.

I Sverige finns idag följande Knutsgillen verksamma: Malmö, Lund, Skanör-Falsterbo, Landskrona, Tumathorp, Ystad, Laholm, Ronneby och Visby. Lundagillet har tillsammans med Malmö- och Ystadgillet varit oavbrutet aktiva sedan 1100-talet !

Men så på Knutsdagen, den 7 januari 2003, återinvigdes ett av det äldsta Knutsgillena, nämligen det i Ringsted, Danmark. I Ringsteds kyrka, Sct. Bendts Kirke, ligger en av Knutsgillenas skyddspatroner begravd sedan 1170. Det är Sankt Knut Lavard, som mördades 1131 i Haraldsted utanför Ringsted och helgonförklarades 1169. Knut Lavard var far till kung Valdemar I (Valdemar den store).

Knut Lavard är också skyddshelgon till Ysby kyrka, kallad S:t Knuts Kyrka. Kyrkan byggdes av munkar från Ringsted och invigdes omkring 1190. Redan då finns det tecken på att det fanns ett Knutsgille i våra trakter. Alltså innan staden Laholm såg dagens ljus.

Vad stod Gillena för ?

Knutsgillena förändrades successivt från att ursprungligen ha varit rena handelsorganisationer till att bli intresse- och stödföreningar i likhet med hantverkarnas skråorganisationer och vår tids fackföreningar, eller nätverk typ Rotary- eller Lionsklubbar.

Den 7 september år 1256 samlades Knutsgillena till ett möte i Skanör, som på medeltiden var en av norra Europas viktigaste och största marknadsplatser. Vid denna s.k. synod, där Laholmsgilletts Ålderman deltog, enades man om att alla Knutsgillen skulle ha samma regelverk.

Gillena behövdes eftersom köpmännen och städernas invånare önskade stärka samhörigheten och skapa sig ett borgargarde som kunde svara för säkerheten inom stadens vallar och murar. Det var på den tiden ofta orostider och man ordnade därför träning i konsten att hantera armborst, båge och bössa.

Resterna av dessa skytteträningar lever kvar hos oss än idag i form av fågelskytte, s.k. papegojskytte, som varje år arrangeras av de olika Knutsgillena. Sankt Knuts Gille i Laholm arrangerar sin papegojskjutning med pilbåge i samband med årsmötet den första söndagen i juni varje år.

Ansökan om medlemskap

Gillet är aktivt till både fest och vardag

Gillena har alltid månat om sina medlemmar. Man har samlats till fest i såväl sorg som glädje och Sankt Knuts Gille i Laholm arrangerar varje år en högtidsfest, s.k. adeldrickning, den andra lördagen i mars månad.

Gilletts Ålderman håller då bland annat traditionsenlig parentation och ljuständning för de medlemmar som gått bort under året. Under sammankomsten i teatersalongen på Laholms Stadshotell delas även det årliga kulturstipendiet ut.

Musik och föredrag tillhör några av höjdpunkterna vid denna sammankomst som också innehåller en Knutsbal med festmåltid vilken avslutas med att alla dansar polonäs. Därefter avslutas kvällen med traditionell dans med nattamat som sista aktivitet. Allt detta sker med bröder upplådda i frack och systrar i lång klänning.

Laholmsgillet återuppstod 1959

Man hade redan under 1800-talet funnit en medeltida sigillstamp på en åker söder om staden. Stampen var gjord av koppar med en relief av Knut den Helige och med en text som i översättning lyder:

*” Sigill för den heliga Knuts, Konungens
och Martyrens Gille i Laholm ”*

Detta visar på att Gillet existerade i Laholm redan vid 1100-talets slut. Under 1959 återuppstod Sankt Knuts Gille på initiativ av dåvarande borgmästaren Axel Malmquist.

Så blir man medlem i Sankt Knuts Gille

Förr var det kungligheter, adelsmän och prominenta borgare som deltog i fester som brukade hållas i respektive stads rådhus speciella Knutssal. Numera är det fritt för var och en som har någon anknytning till Laholm och är ”redbar” inom sin yrkeskår att söka medlemskap i Sankt Knuts Gille.

Inträdesavgiften, 300 kronor, utgörs av kostnaden för receptionsduvan. Duvan är tecknet på att man är ständig medlem i Knutsgillet och bärs av medlemmarna vid högtidssammanskomsten i mars varje år.

Papegojkung och Majdrottning, segrarna i papegojskyttet i samband med årsmötet i juni, erhåller, som ett tecken på sin skjutskicklighet, en papegoja av äkta silver.

Årsavgiften inom Sankt Knuts Gille i Laholm erläggs med 150 kr per medlem genom inbetalning, senast i januari varje år, till BG 120-5319.

Nya medlemmar är välkomna att ansöka om medlemskap i vårt Gille genom att skicka in nedanstående talong, eller kontakta vår sekreterare:

Nils-Åke Nilsson, Danska vägen 12, 312 31 Laholm
telefon: 0430-715 65 / mobil: 0705-31 13 45
e-post: nils-ake@nilsson.bz

Jag anhåller härmed om inträde i S:t Knuts Gille i Laholm och lämnar om mig följande upplysningar:

Namn, för- och efternamn:

Födelsedag / år- månad - dag

Bostadsadress:

Hemtelefon:

Postnummer:

Ort:

Mobiltelefon:

E-post:

Titel eller yrke:

..... den

.....

underskrift